

«Alienatuta gaude gazteak, salbaziorik ba ote daukagun? Baietz pentsatu nahi dut»

Glaukoma mutil tolosar, donostiar eta irundarrez osaturiko taldea da, Bonberenea Gaztetxearen inguruan sortua. Bigarren diskoa plazaratu berri dute, Vol 2, lehen diskoan urratutako bidea sendotzera datorrena. Juantxo Arakama abeslari eta hitzen egileak azaldu dizkigu nondik norakoak.

| IKER BARANDIARAN |

Argazkiak: Bonberenea Ekintzak

GLAUKOMA begiko gaixotasun larria da, eta zenbaitek marihuanaz arintzen du gaitzak eragindako mina. Juantxo Arakama (ahotsa) eta Iker Pando (gitarra eta ahotsa) ikaskideak Jokin Albisuarekin (gitarra) gitarra klasikoaren kalean reggae musika abesten hasi ziren orain dela lauzpabost urte. Are gehiago zaletu zirenez, 2010ean Asier Arandia (baxua) eta Pablo Rubio (bateria) batu zitzairen eta taldea sortzea erabaki zuten Tolosako Bonberenea Gaztetxearen inguruan. Glaukoma taldea bilakatu zen beraz, haien (eta gure) mina arintzeko bidea. 2011n Tolosaldeako beste hiru talderekin batera *Sputnik 11* izeneko bilduma kaleratu zuten. 2012an heldu zen taldearen lehen diskoa (*Vol.1*) eta zur eta lur utzi gintuzten: sinesgarritasun handiz egindako reggae, rap eta ragamuffina euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez. Sasoi batean isilik egon ostean, 2013ko udazkenean *Vol.2* eman zuten argitaratu, eta Japoniara joan ziren biran. Bigarren disko hau ilunagoa, raperoagoa eta askoz landuagoa da, ñabardura ugari du, eta Juantxo-ren hitzak are eta borobilagoak dira. Gazteak dira, baina musikari eta hitz sortzaile onak, eta Euskal Herrian hain ohikoak ez diren estiloak lantzen ziurtasun handia erakutsi dute, pauso txiki baina irmoak eman baitituzte. “Argi daukagu nora joan nahi dugun, baina horretarako zalantzak gaingitu behar dira”, diosku taldeko abeslari eta hitzen egile Juantxo Arakamak.

“Musika bera alienaziorako tresna bat izan daiteke, edo alienazioaren aurka borrokatzeko tresna bat, erabilpenaren arabera”

Agerian da disko honetan estilo eta sonoritate mota asko landu nahi dituzuela.

Bai. Reggaea eta rapa ardatz izanik, bi estilo hauen inguruan dabilen edozein soinu izan daiteke guretzat egokia: dancehall-a, drum&bass-a, dubstep-a...

Kantuak are eta jantziagoak dira disko honetan. Zaila izaten da kantuari akabera ematea?

Disko honen sorkuntza prozesua nahiko luzea izan da. 2013ko otsailean hasi eta abuz-

tu arte aritu ginen cantuak sortzen kontzerturik eman gabe. Azken unera arte aritu ginen kantuei bueltak ematen eta konponketetan. Bueltak asko ematen dizkiegu abestiei, bai.

Urtero konstanteak izan eta 7 kantuko iraupen ertaineko diskoak kaleratu. Planifikazioa?

Urratsez urrats egiten dugu. Badakigu hurrengo pausoa zein izango den, baina horren atzetik etorriko dena eman beharrek hurrengo pausu horrek esango digu. Bonbereneako azpiegiturak ahalbidetzen digu hori.

Egunon izango da seguruenik ajeari buruz eta, hein batean, gau-egunaren dikotomiari buruz idatzitako kantu sinesgarri eta deskriptiboena. Musika mundua eta musikariak gauari lotuta egongo dira beti?

Uste dut musikariek musikari bezala ez daukatela zertan gauari lotuta egon, pertsonak

gara gauari lotuta gaudenak. Hala ere ezin dut musikarik gabeko gaurik imajinatu, hori egia da.

Oihaneko hotsak buruan ditudala idaztet. Non kokatzen duzu oihana? Zein 'animaliak' inspiratzen zaituzte?

Oihana nire burua da idazten ari naizenean. Mundua ere bada oihana, gure ingurunea, "ni"-a osatzen duen guztia ia-ia. Mundu horren hotsak buruan izaten saiatzen naiz idazterakoan. Bi hankadun animalia asko daude gure zementuzko oihanetan, inspiratzeko modukoak.

Glaukoma deskubritzean gehien harritu ninduen izan zen gazte zuri gipuzkoar batzuek raggamuffina, reggaea eta hip-hop-a hain

Jauntxo Arakamaren ustez (ezkerretik hasi eta bigarrena), "dantza, melodiak eta erritmoak unibertsalak dira, pertsonak bezalaxe; hala egiaztatu dugu Japonian".

modu sinesgarrian egitea. Gaur egun, edozein esparru geografikotan landu daiteke edozein estilo ondo? Internetek ahalbideratzen du?

Berdin zaio jatorria edo non bizi zaren, garrantzitsuena egiten duzun horretan sines-tea da. Internet sekulako tresna da munduko edozein txokotako edozein musika aurkitzeko. Zalantzarik gabe, gauzak erraztu egin dizkio mundu guztiari.

Euskal Herria igandero 'Viendo el Conquis', ta atzo juergan trago bat 'con Goñi y sus compis'... Zuek kalea ondo ezagutzen duzue. Euskal Herriko gazteok Espainiakoek bezala, jada ez daukagu salbaziorik? Alienatuta gaude?

Euskal Herriko gazteak, Espainiako gazteak eta sistema kapitalistaren agindupean dauden herrialde guztietako gazteak gaude alienatu-

HAMLET

URTARRILA	OTSAILA	MARTXOA	APIRILA
23 Santurtzi	1 Bermeo	1 Elorrio	4 Donibane Garazi
24 Tolosa	2 Oñati	2 Otxandio	10 Eibar
25 Hondarribia	28 Lekeitio	7 Zumarraga	11 Andoain
26 Arrasate		9 Ziburu	12 Bidarte
31 Basauri		14 Beasain	26 Aulesti
		15 Markina	
		20 Erandio	
		21 Arrigorriaga	
		22 Biarritze	
		28 Ermua	
		29 Igorre	

www.hamlet.kz

ta. Salbaziorik ba ote dauka-
gun? Pentsatu nahi dut baietz.
Musika bera alienaziorako
tresna bat izan daiteke edo
alienazioaren aurka borroka-
tzeko tresna bat, erabilpena-
ren arabera.

**Hip-hopak gero eta indar han-
diagoa hartu du taldean.**

Ez dugu modu kontzientean
egin, baina egia da rapak indar
handiagoa duela aurreko dis-
koan baino. Hala ere ez ditugu
dancehall eta raggamuffina
ahaztu.

**Euskararekin batera, ingelesa
eta gaztelania ere erabiltzen
dituzue. Metrikak erakarrita?
Bestelako publikoari ere mezua
heldu nahian?**

Ez bata eta ez bestea. Euskara
eta gaztelania egunerokoan
erabiltzen ditut, baita ingelesa
ere, musika entzule gisa. Idazterakoan ez diot
nire buruari inolako mugarik jartzen, gorpuz-
tzak eskatzen didan moduan egiten dut.

**“Hitza lan eskerga, sorkuntzaren zerga, hez-
kuntza-sistemak ulertzen ez duen jerga”. Eta
paradoxikoki hip-hopa da gaur
egun gazteei mezuak helaraz-
teko modu eraginkorrenetako
bat, ezta?**

Bai. Badago Public Enemy
taldeko Chuck D famatuaren
esaldi bat: “Rap-a da beltzen
CNNa”. Musika beti dauka
ahalmen horixe, jendeari
mezuak helaraztekoa.

**Bidenabar, bertsolaritza hain ondo baloratuta
dagoen honetan, hip-hopak underground ezku-
tuenean jarraitzen du.**

Hala dirudi. Dena den ez naiz ausartzen
undergrounda zer den esatera, beste batzuen-
tzat zeregin hori.

**“Musu-truk egindako lanaz bustita gure notak,
zuei esker dirau burujabetzaren errotak” esal-
diak balio dezake zuen burua eta jarrera defi-
nitzeko?**

Esaldi horrek, *Haritik tiraka* abestiak bezala-
xe, Euskal Herrian kultura autogestionatu bat
sortu eta mantentzeko lanean diharduen jen-
dea omentzeko balio du. Guretzat eredu dira
pertsona eta talde horiek, eta saiatzen gara
haien jarrera antzekotzen eta eurengandik
ikasten.

***Lejos del silencio, besteak
gutxietsi gabe, poesia hutsa
da... Zer dute bat Glaukomak
eta Lagrimas de Sangrek?***

Ikerrek Bartzelonako Lagri-
mas de Sangre taldea ezagutu
zuenean txundituta geratu
ginen. Haiei ere asko gustatu
zitzairen gurea eta proposatu
genien kantu bat osatzea dis-
korako. Batzen gaituena
musikarekiko maitasuna da
eta gustatzen zaiguna egiteko
borrokatzea. Microbio
MCren leloak dion bezala:
“*Yo no tengo miedo, eso no me
asusta, yo he venido al mundo
para hacer lo que me gusta*”.
Uste dut bete-betea asmatu
zuela esaldi horrekin, bi tal-
deok bat egiten dugulako.

**Bada Euskal Herrian hip-hopa-
ren inguruko talde eszenarik?**

Euskal Herrian zenbat esti-
lo-eszena dago? Nik badakit euskal eszena
bat dagoela, baina hortik aurrera ez dakit
besterik...

**Hip-hopak barrura begiratzea eta psikoanalisia
ditu oinarrian *Al beat de hits* kantuak erakus-
ten duen moduan?**

Bai. Rapak, musikak oroko-
rrean eta koaderno ziztrin
batek, beti balio dezakete
edozeren inguruan idazteko
edo abesteko. Norberaren
korapiloak eta galderak ere
abestu daitezke. Entzuten
duenarentzat edota abesten
duenarentzat aberasgarria

izan daitekeen edozer sartu daiteke abesti
batean, zergatik ez?

Zeren bila joan zineten Japoniara?

Gure nahia Bonberenea ordezkatzeko izan zen
hasieratik, gaztetxetik hainbeste talde japo-
niar igaro ondoren. Nik pertsonalki egiaztatu
dut, nahiz eta kultura ezberdin bat izan, beste
kontinente batean egon eta hizkuntza eta
beste hainbat gauzez ezer ez ulertu, ez garela
hain ezberdinak. Are gutxiago musika bada-
go tarteko. Dantza, melodiak eta erritmoak
unibertsalak dira, pertsonak bezalaxe.

**Zer daukate hip-hop, reggae, jun-
gle, dub eta antzeko doinu bereok
zuek hainbeste erakartzeko?**

*Flow-a. Flow-rik gabe ez dago
ezer.* ■

**“Kultura autogestionatua lantzen
duten pertsona eta taldeak
guretzat eredugarriak dira eta
ahalegintzen gara horien jarrera
imitatzen”**